

Vizitka

Gabriela Benešová

VIZITKA

Gabriela Benešová

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji všem, kdo se podíleli na vydání Vizitky ať už přímo či nepřímo. Zejména pak svému muži Tomášovi za podporu a odborné informace, babičce Haně za redakci, bráchovi Honzovi za grafickou úpravu, Michalovi H. za informace ze života advokátů a Šárce a Michalovi za pomoc s propagací. Dále děkuji za důvěru všem, kteří projekt podpořili finančně, a vám čtenářům za přízeň.

A poslední poděkování patří Luíse a Tadeášovi za to, že ke mně přicházeli a podělili se se mnou o svůj příběh.

Tadeáš Hájek našel tu vizitku pod svým sedadlem v Národním divadle. Vizitku na dokonalém drahém papíře. Nebyl to běžný tisk, alespoň co dokázal poznat, ale rytina vyvedená s vytříbenou elegancí a profesionální. Pěkně drahá věčička. Text na vizitce byl střídmy:

Luísa Manoville
Průvodce mistrovstvím

a vpravo byl do ručního papíru vlisovaný detail středu chartreského labyrintu se šestilistou růžicí uvnitř. To bylo všechno, žádná adresa, telefon nebo e-mail.

Nic.

Tadeáš strčil vizitku do kapsy, chtěl se na ni později podívat. Zásáhla ho kresba labyrintu v kombinaci se střídmy textem. Představení se blížilo k závěru. Návštěva divadla nepatřila mezi Tadeášovy pravidelné záliby, měl teď ale výjimečnou příležitost vidět se se svou dcerou Terezou i mimo pravidelné sudé víkendy, tak si tu výjimku užíval, i když ho Shakespeare trochu nudil. Po představení zaplatil Tereze taxi a poslal ji domů k matce, Richard III. trval nejmíň tři hodiny a ona musela zítra do školy.

Sám vyrazil pěšky, bylo předjaří, během večera sprchlo a teď Prahou vanul voňavý vzduch od řeky. Tadeáš si

pohrával s vizitkou v kapse kabátu a vzpomínal na dobu, kdy měl naposledy co dočinění s labyrintem.

Vzpomínky se vynořovaly celkem jasně, přestože si myslel, že pod téměř archeologickou vrstvou deziluzí ze vztahů a s nimi spojených citových a finančních ztrát je už nikdy nebude vykopávat. Ze zamyšlení ho probralo až hlasité troubení a skřípění brzd. Tadeáš se vyděsil a v pověstné vteřině mu neproběhl hlavou celý život, jak se píše ve špatných románech. Jeho pozornost se místo toho rozložila do milionu maličkých úseků. Tadeáš spatřil nezměrnou hmotu dodávky, která vyplňovala celé jeho zorné pole. Všiml si odlesku pouličních světel v kapičkách vody na čelním skle. Připadalo mu to v ten okamžik nesmírně estetické. V úleku vdechl do plic pořádný doušek vzduchu. Cítil chuť mokré země na patře.

Tadeášovy nohy zareagovaly bez jeho vědomí a ustoupily tanečním krokem před blížícím se nárazníkem zpět. Zakopl jednou nohou o druhou a pak se zřítil celou vahou svého těla na mokrou vozovku. Řidič dodávky strhl volant a v poslední vteřině se mu vyhnul. Auto zabrzdilo o pár metrů dál, otevřely se dveře a řidič vyběhl ven. Tadeáš byl šoku, seděl na obrubníku a teprve teď si uvědomil, že celou dobu svírá mezi prsty levé ruky podivnou vizitku. Skoro

násilím ji vyndal pravačkou ze sevřených prstů své levé ruky a zastrčil ji zpátky do kapsy. Otřel si odřené dlaně do kabátu. Uvědomil si, že se kolem něj seběhlo několik turistů, a že na něj šofér dodávky nepřetržitě mluví. Tadeáš měl pocit, že řidič potřebuje uklidnit víc, než on sám. Neměl nic zlomeného, jen se ošklivě potloukl. Zítra bude samá modřina. Poprosil řidiče dodávky, aby mu mávl na taxík, kterým pak odjel domů.

Ruce se mu rozklepaly až v taxíku, málem se pak nestrefil klíčem do zámku. Vypil asi litr vody a snědl kus čokolády. Nakonec usnul kupodivu rychle a zdál se mu sen. Znovu se ocitl na ulici, proti němu vyjela dodávka, ale tentokrát nestihl uskočit, řidič to nabral přímo do něj. Tadeáš pozoroval scénu jako v kině, viděl svoje tělo letět půvabným kotoulem nad střechou vozu, kde se odrazilo od střechy a dopadlo na mokrou zem. Viděl krev, jak se valí z neviditelných zranění a leskne se na asfaltu. Pak sanitka, perfektně sehraný tým záchránářů, policie,...

Probudil se zpocený kolem třetí ráno.

Pak už neusnul.

Ačkoli si nepamatoval, že by vizitku přendával z kabátu, který včera na několika místech prodřel, nahmatal ji druhý den ráno v kapse u saka a každou volnou chvíli

ji pak během dne obracel v prstech. Byla příjemná na dotek a její hrana vždycky výrazně cvakla o desku Tadeášova pracovního stolu. Ten zvuk ho uklidňoval.

Včerejší nehoda o sobě dávala vědět, Tadeáše bolely všechny kosti v těle, požádal Annu, aby zrušila jeho oběd s kolegou a nechal si přinést jídlo do kanceláře. Chtěl využít volné chvíle na prozkoumání tajemné vizitky. Zaměstnávala jeho mysl, chtěl se jí podívat na zoubek. Ze své advokátní praxe znal pár lidí, kteří byli ochotni nechat si rýt vizitky na papír dobrý i pro prezidentskou kancelář, ale neznal nikoho, kdo by na ni nedal kontakt. Zdá se, že Luísa Manoville patřila do ještě speciálnější sorty. Zkusil zadat údaje z kartičky do vyhledávače. K jeho překvapení vyplivl Google právě jeden odkaz, vykoukla na něj stránka, kde bylo napsáno to samé, co na vizitce, tentokrát ale s telefonním číslem. Byla to pevná linka. Takový relikt! Až když číslo vytočil, uvědomil si, že neví, co řekne, když se dovolá, ani proč tam vůbec volá.

„Doktor Tadeáš Hájek?“ ozval se usměvavý ženský hlas do sluchátka. Hlas mu byl povědomý, ale nedokázal ho zařadit.

„Našel jsem včera vaši vizitku...“

„A voláte, protože potřebujete průvodce. Výborně.“

„Průvodce...?“ zeptal se Tadeáš.

„Průvodce na cestě k mistrovství.“ řekl ženský hlas.
„Když je žák připraven, ...“

„...učitel se objeví,“ dodal automaticky Tadeáš.

„Zatím vás provází štěstí začátečníka. Tu vizitku si schovejte, budete ji ještě potřebovat. Spojím se s vámi, zatím vám bohužel nemohu nic dalšího říct. Hezký den!“

A zavěsila.

Když se vzpamatoval z krátkého hovoru, zkusil číslo vytočit ještě jednou, ale bylo to zbytečné, hlásilo se jako neexistující. Na monitoru se mezitím objevila chybová hláška, internet spadnul. Bude muset změnit poskytovatele, pomyslel si tak jako snad každý den. Zkusil počítač restartovat, ale už nic dalšího nestihl zjistit, přišel dnešní poslední klient, takže to musel pustit z hlavy.

Jakmile za zákazníkem zapadly dveře, sbalil si věci, rozloučil se s Annou a vyšel ven z kanceláře. Bylo za deset minut šest. Sedl do auta, nastartoval, hlavu vymetenou. Jeho prsty nahmátly v kapse vizitku. Bezmyšlenkovitě s ní začal otáčet a cvakat s ní o volant. Motor běžel naprázdno. Uvažoval o tom, jestli to s tou prací trochu nepřehání. Ta včerejší nepozornost na přechodu ho mohla stát život. A k tomu ještě labyrint, štěstí začátečníka, průvodce mistrovstvím..., bylo to celé nějaké potrhlé.

Otočení v prstech.

Cvak.

Otočení v prstech.

Cvak.

Vizitka mu proklouzla a spadla pod pedály. Sklonil se, aby ji vylovil, vtom mu zazvonil telefon. Lekl se a uhodil se hlavou o volant. Tiše zaklel. Podíval se na displej. Skryté číslo. Ozval se stejný ženský hlas jako prve.

„Pan Tadeáš Hájek?“

„Ano u telefonu, jak sakra víte...?“ nenechala ho domluvit.

„Pakliže dnes večer projdete labyrintem, stanete se mým učedníkem. Můžete tak učinit do dnešní půlnoci. Těším se na vaši návštěvu, zatím na shledanou!“

Než stačil zareagovat, opět zavěsila.

Tak tohle je trochu šílené, pomyslel si Tadeáš.

Vypnul motor. Uchopil volant pevně do rukou, až ho rozbolely včerejší odřeniny.

Vypadalo to na nehezky žert. Že by se stal obětí nějakého vtípálka? Nebo pomsta za nevydařený případ? A dost, okřikl sám sebe.

Tohle sis přece vždycky přál, šeptalo mu jeho odvážnější já. Když je žák připraven, učitel se objeví. Čekals na podobný okamžik víc než dvacet let. Neříkej teď, že je to šílenství!

TADEÁŠ A LABYRINT

Rozhodl se, že labyrintem projde. Věděl o místě, kde jeden býval přímo v Praze. Byl to téměř identický labyrint s tím v Chartres, tedy i s tím na vizitce. Znal ho velmi dobře, nakreslil ho se spolužáky před víc jak dvaceti lety u probošství na Vyšehradě.

Vyrazil pěšky, což normálně nedělal, ale tenhle den měl k normalitě daleko. Byl za to možná rád. Jeho život v posledních letech jako by se zastavil na místě, obrůstal mechem. V práci se nijak zvlášť neposouval, klientelu měl stálou, měl pocit, že už ho nic nepřekvapí. Občas se ptal sám sebe, jaký to má smysl, prožít takhle příštích třicet let života...

Ať už se stane cokoliv, aspoň se něco děje. Na Vytoň to měl pěšky z kanceláře slabou půlhodinku, byl příjemný jarní večer. Začalo se stmívat. Na Vyšehrad vstoupil odspodu Cihelnou branou, zamířil nejdřív k rotundě. Naposledy tu byl, když se Terežka ještě vozila v kočárku, ale plácku s labyrintem se tenkrát

kdoví proč vyhnul. Zaplašil myšlenky na své nevydařené manželství a obešel rotundu. Zamířil ke kostelu, minul děkanství. Už viděl hřbitovní zeď. Moc lidí nepotkal, přece jen nebylo ještě takové teplo a světla valem ubývalo.

Když míjel vstup do baziliky, udělalo se mu trochu slabo od žaludku. Najednou mu připadlo naprosto nemožné, že by tam labyrint mohl po tak dlouhé době být, žádná barva přece nevydrží čtvrt století. V duchu si vynadal za svou naivitu a připravoval se na pohled na prázdný asfaltový plácek, kde kdysi dávno o slunovratu se spolužáky rýsoval soustředné kruhy křídou na provázku. Tenkrát byl ještě přesvědčený, že stará magie existuje a život je plný nádherných tajemství, která čekají na objevení.

Prošel kolem starého probošství a stanul před vyasfaltovaným prostranstvím, které během dne sloužilo jako parkoviště. Na jeho okraji skutečně stálo ještě jedno poslední auto. To ale právě nastartovalo a odjelo do tmy. Tadeáš zůstal sám.

Byl tam. Bílá kresba svítila do přicházející noci. U vchodu do labyrintu bylo několik nápisů, svědectví o jeho vzniku a opravách. Někdo se o něj celé ty roky staral a obnovoval opršlou barvu...

Obešel obrazec po obvodu, zdobilo jej sto třináct žlábků, vybavil si to číslo okamžitě, jak labyrint spatřil. Vždycky chtěl vědět, proč zrovna sto třináct? Přesl přes bílé čáry až do šestilisté růžice uvnitř. Kdysi věřil, že když labyrintem projde do jeho středu, dostane se na zcela jiné místo v čase a prostoru.

Vrátil se před ústí labyrintu a chvíli před ním nerozhodně postával. Nakonec se odhodlal a vstoupil. Pěšina vyznačená bílými čarami byla dost široká na pohodlnou chůzi. Cesta se kroutila a stáčela, několikrát vedla kousíček od středu, ale pak vždy uhnula zase k obvodu. Než se Tadeáš dostal k cíli, ušel možná půl kilometru, nesjplíš víc. V prostřed labyrintu na chvíli zavřel oči. Naslouchal večernímu městu. Bezděky zkontroloval čas na hodinkách, bylo devět a něco málo. Asi jsem se zbláznil, když jsem čekal, že se něco stane, proběhlo mu hlavou. V kapse mu zabzučel telefon. Skryté číslo...

„Dobrý večer,“ řekl místo toho, aby se představil, předpokládal už, že to nebude nutné.

„Dobrý večer, pane Hájků, vůz vás čeká před Cihelnou branou. Netřeba spěchat, v klidu si projděte labyrintem zase zpátky. Přeji hezký zbytek cesty.“

„Děkuju za zavolání,“ odpověděl, „hezký večer i vám.“ Ještě chvíli zůstal v prostředku šestilisté růžice. Cesta ven mu připadala kratší než dovnitř. V oka-

mžiku, kdy míjel Cihelnou bránu, vyjelo proti němu auto. Pomyslel si, že je to stejný vůz, který parkoval na okraji labyrintu, ale už byla tma a neměl se jak přesvědčit. Automobil zastavil, dveře na místě řidiče se otevřely a vystoupil elegantní prošedivělý muž v tmavém obleku.

„Pan doktor Tadeáš Hájek?“ oslovil ho.

„Ano, to jsem já.“

„Mohu vidět, prosím, vizitku?“

Tadeáše napadlo, že asi nemyslí jeho vizitku...

Tadeáš mu podal navštívenku s labyrintem, řidič si ji prohlédl, vrátil mu ji a s úsměvem otevřel zadní dveře vozu.

„Račte nastoupit.“

„Díky.“

Vůz nebyl vyloženě luxusní, ale neměl k tomu daleko. Tadeáš se díval z okna a dával pozor, kudy jedou. Ale nakonec asi na chvíli usnul. Probral se, až když motor utichl.

Řidič otevřel dveře. „Projděte zahradou až k domu, jste očekáván.“

TADEÁŠ A LUÍSA

V japonské zahradě nikdy nebyl, ale když do ní vstoupil, poznal ji. Tadeášova bývala žena Filipa jezdila pravidelně do Japonska s orchestrem a všechno, co tam odtud přivezla neslo známku dokonalé elegance a vytríbenosti, stejně jako tato zahrada. Jemný písek mu křupal pod nohama. Světla podél cesty byla úmyslně skrytá tak, aby neoslňovala, nikde na cestu nesvítila přímo. Vchod do domu našel snadno. Před zasunovacími dveřmi byly odloženy dva páry bot, dámské a pánské, mířily špičkami směrem ven. Tadeáš si zul boty a narovnal je podle vzoru těch dvou. Dveře se odsunuly. A pak spatřil majitelku vizitky. V okamžiku, kdy vkročil do čajového domku, byla otočená zády. Střední postava, štíhlá, celá v černém. Šaty jednoduché, splývavé, dlouhé až na paty. Jediná extravagance v jinak prostém střihu jejího oblečení byly široké rukávy jako u kimona. Vlasy měla po ramena, tmavé, skoro až černé. Otočila se, ve tváři měla vlídný výraz okořeněný kapkou melancholie, kterou se jí nepodařilo odstranit ani vřelým úsměvem. Silně nalíčené

rty svítily na dálku ale stejně neubraly dominantě celého obličej – očím černým jako uhel. Snad ani nebylo vidět rozdíl mezi duhovkou a zornicí. Mohlo jí být tak čtyřicet, ale její dokonalá pleť a držení těla pozorovatele mátl. Vypadala jako Japonka, ale když její obličej pozorně prostudoval, zjistil, že je to jen zdání.

„Doktor Tadeáš Hájek?“

Tadeáš přikývl.

„Je mi velikým potěšením poznat vás osobně, jsem velmi ráda, že jste byl ochoten přijmout mé nepřilíš všední pozvání,“ uklonila se po japonském způsobu.

Uklonil se také. V tom okamžiku mu to připadalo jako ta nejpřirozenější věc na světě.

„Pro všechny v tomto domě jsem Luísa, prosím, říkejte mi tak také,“ vyslovila to odděleně, jako Lu-ísa se „s“ veprostřed.

„To já děkuji za pozvání, Luíso, tady je moje navštívenka...,“ podal jí svou vlastní vizitku.

„Ach, děkuji, à propos, jak se vám líbil Shakespeare?“ zeptala se se zájmem.

Tadeáš chvíli nechápal, ale pak mu došlo, že myslí včerejší představení ve zlaté kapliče.

„Trochu dlouhé, dle mého soudu,“ odpověděl zcela upřímně.

„Máte pravdu,“ zasmála se, „Wiliam neuměl být stručný. Ale jsou příležitosti, kdy to člověk ocení.“

Promiňte, nebudeme tady stát na chodbě, pojdte dál, Vladimír pro nás už připravuje čaj.“

Vladimír s úklonou odsunul jedny z posuvných dveří v krátké chodbě a uvedl je do téměř nezařízené místnosti. Na podlaze z rákosových rohoží stála umě naaranžovaná květina ve váze, nízký lakovaný stolek a několik plochých polštářů kolem něj. Luísa si sedla na jeden z nich a Tadeáš se posadil naproti ní. Vladimír před ně postavil čajový servis, patrně také z Japonska, odhadoval Tadeáš. Nalil jim čerstvý čaj, opět se uklonil a mlčky odešel z místnosti.

„Vítejte v mém království, bylo o vás dobře postaráno?“

„Díky, cesta byla příjemná.“

Otázky, které Tadeášovi ještě před několika minutami vířily hlavou, byly tytam. Seděl neznámo kde, v domě uprostřed japonské zahrady se ženou, kterou nikdy před tím neviděl a byl zcela vyrovnaný.

„Tato část zahrady ve skutečnosti není dokonale japonská,“ řekla, jako by mu četla myšlenky, „nechala jsem ji tam sice navrhnout, ale chtěla jsem po japonských architektch evropskou zahradu. Takhle si Japonci představují Evropu, my Evropané si tady připadáme jako v Japonsku. Je to pro nás přijatelnější. Čajová zahrada za domem, to už je pravý kousek japonského umění. Tu vám ukážu někdy příště.“

„Moje žena jezdívala pravidelně do Japonska, ale já sám jsem tam nikdy nebyl.“

„Je to země, kterou buď milujete, nebo nenávidíte, nic mezi tím. Já patřím do té první skupiny. Pojďme si ale promluvit o tom, co vás jistě zajímá více. A to, proč jste tady. Musím vás upozornit na to, že lidi, které provázím, si vybírám sama a že dostat se ke mě vyžaduje určité úsilí.“

„Paní Luíso, nechci být nezdrovílý, ale absolutně netuším, o co se tady jedná, vaši vizitku jsem našel v divadle...“

„Ano Shakespeare, o tom už jsme mluvili.“

„... já o návštěvu u vás neusiloval.“

„To, že jste našel mou vizitku, nebyla náhoda. Náhody tohoto typu jsou vyloučeny. To, že jste hledal majitele vizitky, byla vaše vlastní iniciativa. Uspěl jste. A byl jste rychlejší, než jsem čekala.“

Když to říkala, usmívala se. Napadlo ho, jaké to asi je, políbit ta krvavě rudá ústa. Sklopil zrak.

„Patří se teď, abych se vám představila. Jmenuji se Luísa Manoville a spolupracuji s lidmi, kteří se ve svém životě dostanou do temného času duše.“

„Temný čas duše, to zní jako Douglas Adams?“

„Vidím, že čtete stejné knihy.“

„Věřila byste, že je mi čtyřicet dva let? A smysl života a tak vůbec, mi stále uniká,“ řekl Tadeáš.

„Pokud vím, vyjádřil jste jako dítě touhu stát se mágem, čarodějem.“

Tak teď Tadeáš zalapal po dechu a beze slova kývl.

„Když vám bylo asi deset let, napsal jste toto přání na papír, řízl jste se do prstu, krev obtiskl místo podpisu. Přání jste pak spálil a popel vysypal do potoka. Je to tak?“

„Nevím, kdo jste, Luíso, ani to, jak je možné, že víte, co jsem dělal před třiceti lety o prázdninách. Ale víte toho o mně na můj vkus trochu moc. Co má tahle zvláštní hra znamenat?“

„Chápu vaše obavy, ale momentálně je důležité hlavně to, jestli je toto vaše přání ještě aktuální. Jestli ano, a stojíte-li o to, můžeme na něm společně pracovat, jestli ne, dopijeme čaj a řidič vás odveze, kam si řeknete. Už o mně v životě neuslyšíte.“

Tadeáš chvíli přemýšlel o tom, co řekla a hlavně jakým to bylo tónem. Jakoby se ho ptala jestli chce čaj nebo kávu.

„Máte pravdu,“ řekl Tadeáš po chvíli, „to přání někde ve mě pořád je. Jen jsem přestal věřit, že je splnitelné.“

„Měla jsem kdysi podobnou touhu a i mně někdo pomohl, abych si ji splnila. Nebylo to jednoduché, ale teď ovládám schopnosti, které pro normální lidi vypadají jako magie.“

Tadeáš se podíval stranou, upil čaje a chvíli nic neříkal. Nakonec se nadechl.

„Tohle celé představení je divné. Nevím, kde jsem, nevěřím vám, že jste, kdo mi říkáte, že jste. Nechápu,

jak jste věděla, že vám zavolám, ani jak víte, co jsem si přál, když mi bylo deset. Nelíbí se mi to.“

„To je v pořádku, je mi líto, že jsem vás připravila o čas. Nemusíte mi věřit, jestli chcete, můžete jít. Nic se neděje.“

Tadeáš začal vstávat, pak se zarazil.

„Nic se neděje...“

„Prosím?“ zeptala se Luísa.

„Říkala jste, že se nic neděje.“

„Ano, máte pravdu.“

Tadeáš znovu dosedl na své místo.

„To nic se neděje už několik let,“ dodal pak víc pro sebe než k ní, „a nevím, jestli mám sílu v tom pokračovat.“

Luísa nic neříkala.

„Co mě bude stát to, že mě doprovodíte, jak říkáte? Předpokládám, že budete chtít něco zaplatit.“

„Peníze nejsou to, čím by se daly mé služby koupit. Jen vás musím upozornit, že z některé cesty už není návratu. Stejně jako labyrint, kterým jste dnes prošel, jsou jednosměrné.“

„Budete chtít mou duši a podepsat smlouvu krví?“

„Tu smlouvu už jste kdysi krví podepsal.“

Tadeáš potřásl hlavou.

„Smlouvu nepotřebuji. Ale dokud spolu budeme pracovat, nebudete pátrat po tom, kdo jsem. Scházet se budeme vždy ve čtvrtek mezi šestou a půlnocí,

dokud nebudete schopni jít dál beze mé pomoci.
Mou vizitku noste u sebe, bez ní se nepotkáme.“

„Ty podmínky jsou zvláštní.“

Luísa opět mlčela.

Skvělá zbraň, pomyslel si Tadeáš.

„Dobrá. Chci být čarodějem a jsem ochoten dodržet podmínky. Začněme.“

ZAČÍNÁME

„Pro začátek si promluvíme s tím chlapcem, který kdysi to přání vyslovil.“ Vytáhla zpod stolu nevelkou dřevěnou krabičku. Byla na klíček. Obřadně mu ji podala a řekla: „Mám tady pro vás dárek, Tadeáši, je to něco z vašeho dětství, něco, co pro vás tehdy bylo velmi důležité. Je to klíč, který vám otevře dveře do krajin, kde si budete moci promluvit s tím chlapcem, který to přání vyslovil. Až zvládneme tohle, budeme moci pokračovat dál.“

Vzal si krabičku z jejích rukou. Byla chladná na dotek. Položil ji na stůlek a otočil klíčkem. Západka s cvaknutím odskočila. Podíval na Luísu, ta na něj kývla, aby ho povzbudila, a on otevřel víko.

Zíral na obsah krabičky, pak do ní se zaujetím sáhl a cosi vyndal. Výraz jeho tváře se několikrát proměnil, nejdřív údiv, pak pobavení, které vystřídalo zvědavé soustředění. To trvalo celou minutu.

Luísa nespouštěla oči z jeho obličeje. Po několika dalších minutách strčila prstem do víka a to za-